

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

GÜRCİSTAN PAZAR YAPISI, İŞ ORTAMI ve TİCARİ FIRSATLAR

Batum Ticaret Ataşeliği

Canberk GÜZEL – Ticaret Ataşesi

SUNUM PLANI

GÜRCİSTAN PROFİLİ

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI

DEVLET YARDIMLARI

DIŞ TİCARET VERİLERİ

ÇOKLU PAZAR ANALİZİ

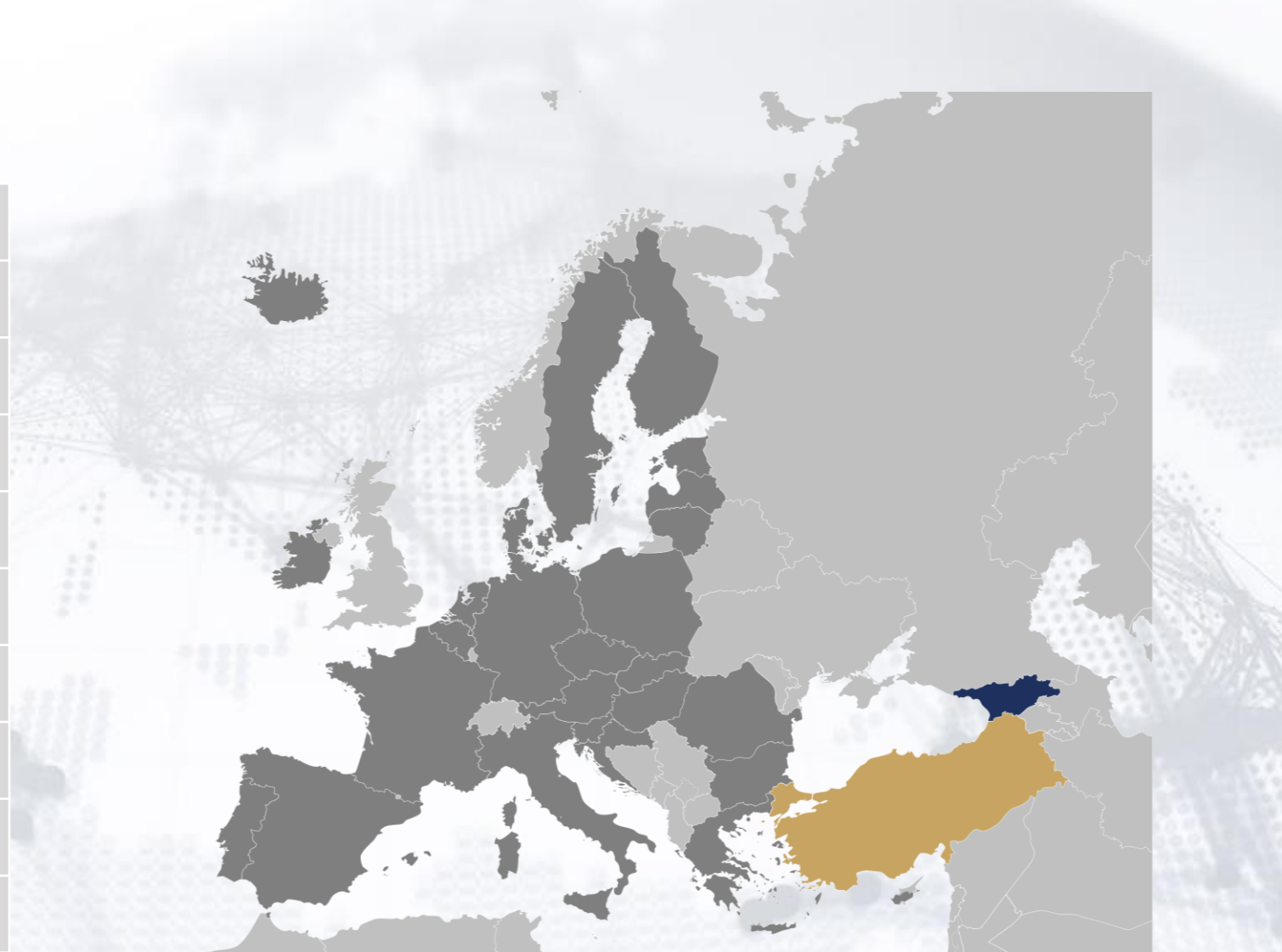

FAYDALI BAĞLANTILAR

Ekonomik Veriler (2023)

Nüfus	3,7 Milyon
İşgücü	1,6 Milyon
İşsizlik	%16,4
GSYİH	30,5 Milyar USD
Kişi Başı GSYİH	8.210 USD
Büyüme	%7,5
Tüketici Enflasyonu	%2,5
İhracat	6,1 Milyar USD
İthalat	15,4 Milyar USD
Ziyaretçi Sayısı	7,1 Milyon

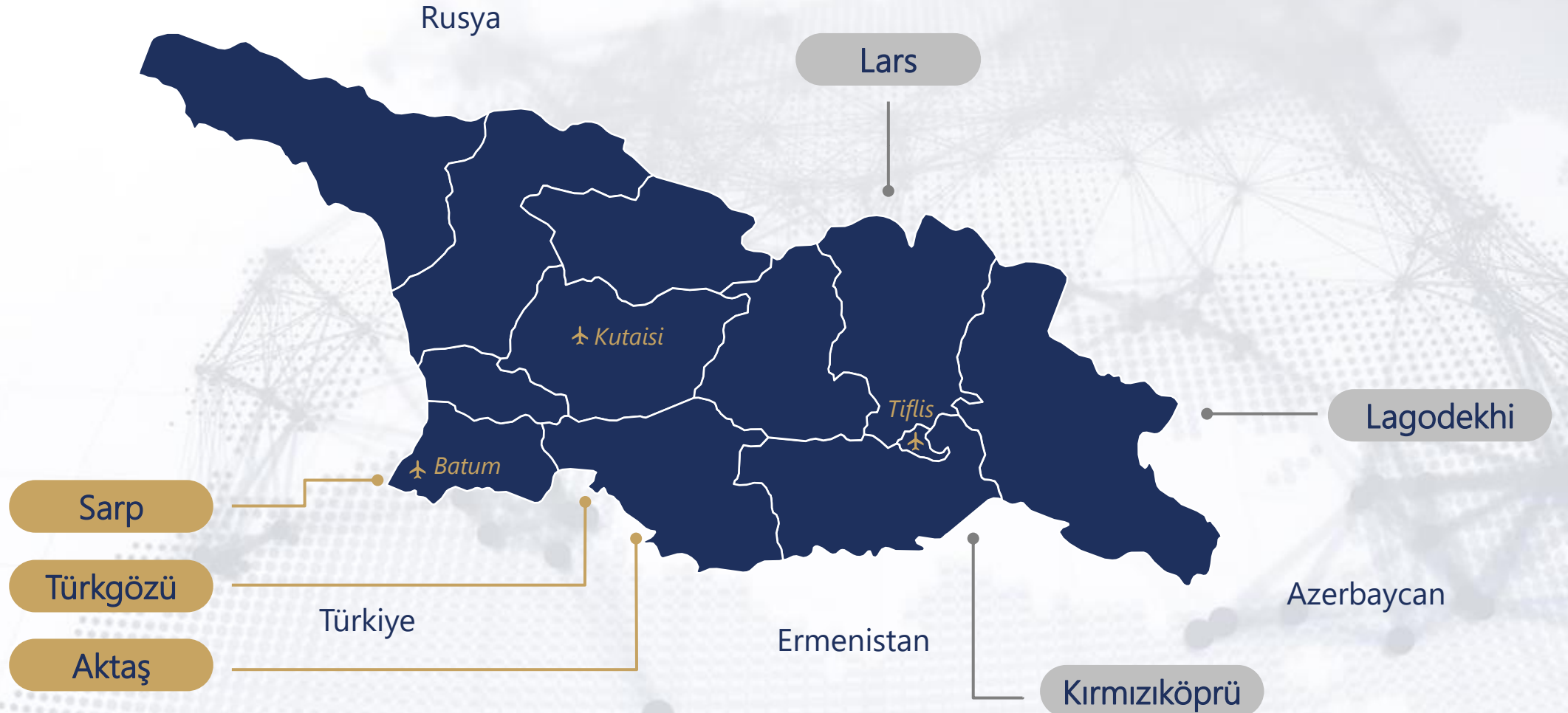
Ekonomik Veriler (2023)

Nüfus	3,7 Milyon
İşgücü	1,6 Milyon
İşsizlik	%16,4
GSYİH	30,5 Milyar USD
Kişi Başı GSYİH	8.210 USD
Büyüme	%7,5
Tüketici Enflasyonu	%2,5
İhracat	6,1 Milyar USD
İthalat	15,4 Milyar USD
Ziyaretçi Sayısı	7,1 Milyon

Sınır Kapıları ve Lojistik

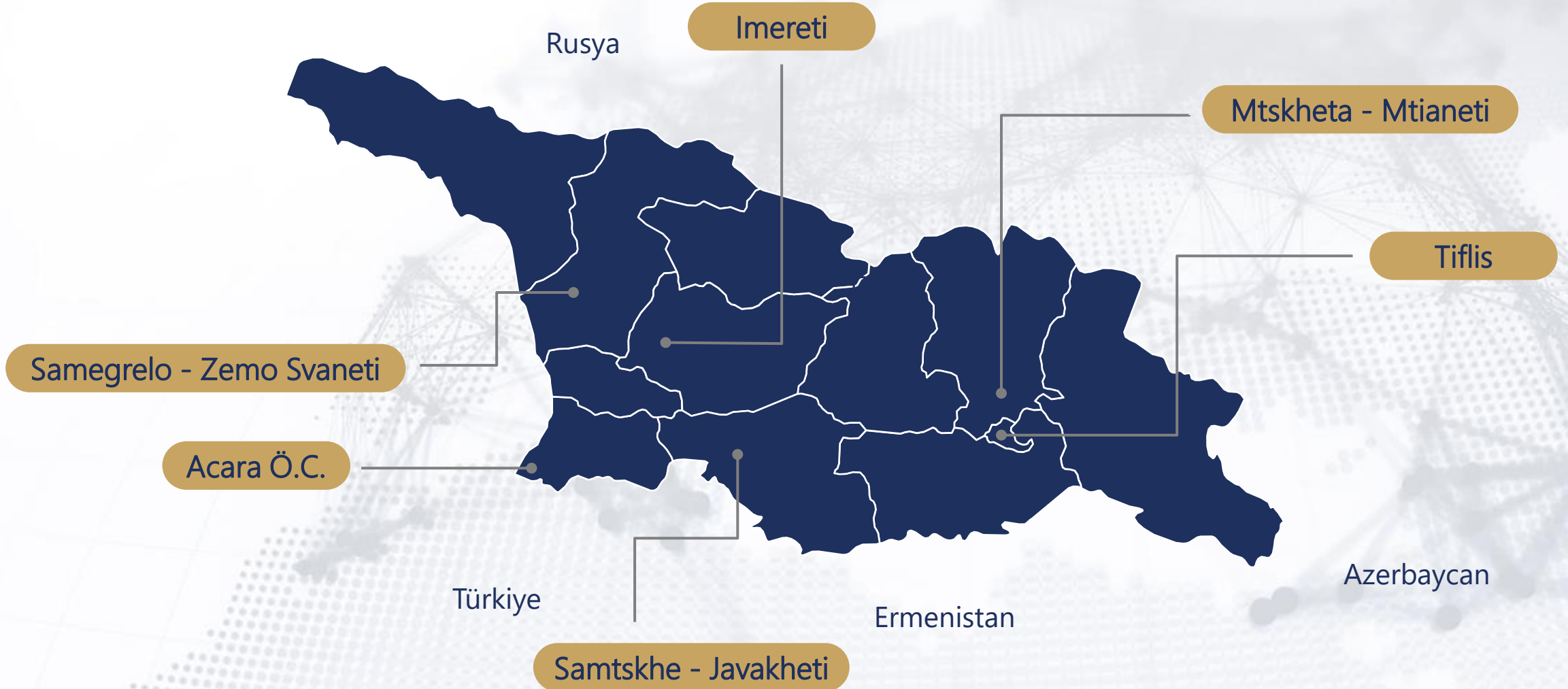

Sınır Kapıları ve Lojistik

İdari Bölgeler

Acara Özerk Cumhuriyeti

Nüfus ve İşsizlik	356.000, %19,2
GSYİH	2,2 Milyar USD
Kişi Başı GSYİH	4.885 USD
Ortalama Aylık Ücret	1.195 USD

Yabancı Yatırımlar	Toplam Gürcistan'ın ~%5'i
Türk Yatırımları	~ 450 Milyon USD (mevcut)
Türk Yatırım Alanları	Enerji, Otel, Turizm, Tekstil, Ulaştırma, Sağlık, Mobilya

SUNUM PLANI

GÜRCİSTAN PROFİLİ

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI

DEVLET YARDIMLARI

DIŞ TİCARET VERİLERİ

ÇOKLU PAZAR ANALİZİ

FAYDALI BAĞLANTILAR

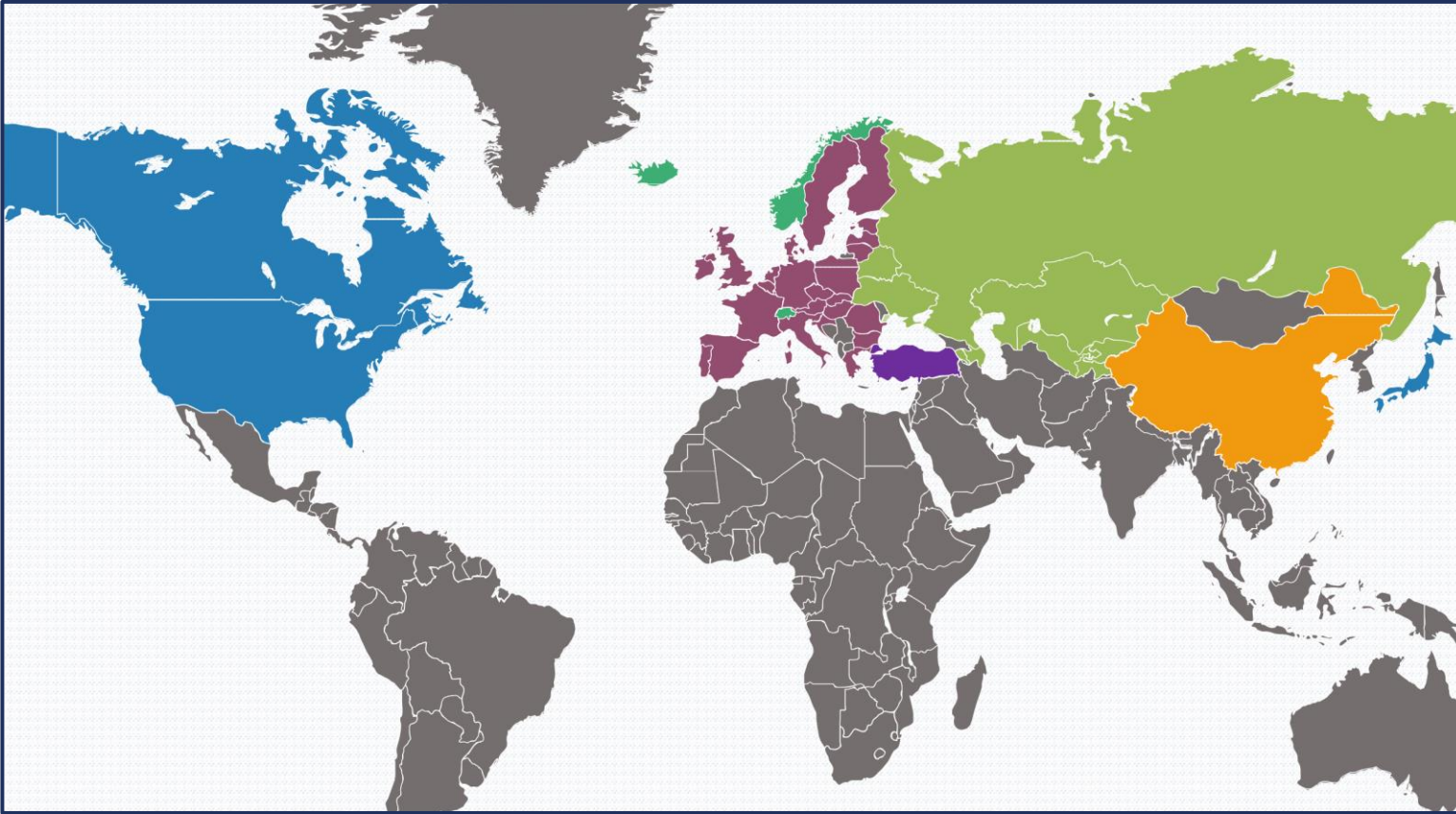
Vergiler

	Oran (%)
Kurumlar Vergisi	15%
Kurumlar Vergisi (<i>finansal kuruluşlar</i>)	20%
KDV	18%
Kişisel Gelir Vergisi	20%
Özel Tüketim Vergisi	<i>Ürüne göre değişmektedir</i>
Emlak Vergisi	$\leq 1\%$
Kar Payı Transfer Vergisi	4%
Gümrük Vergisi	0%, 5%, 12%

GTİP'ler için uygulanan gümrük vergileri ve KDV oranları bilgisine Gelirler İdaresi'nin web sitesinden (<https://rs.ge>) ulaşılabilir.

Ticaret Anlaşmaları

DERİN VE KAPSAMLI STA

Avrupa Birliği, EFTA (İzlanda, Norveç, Lihtenştayn, İsviçre), Birleşik Krallık

BAĞIMSIZ DEVLETLER TOPLULUĞU

Rusya, Ukrayna, Moldova, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Tacikistan, Azerbaycan, Ermenistan

GENELLEŞTİRİLMİŞ TERCİHLER SİS.

ABD, Kanada, Japonya, Norveç, İsviçre

DİĞER İKİLİ ANLAŞMALAR

Türkiye, Çin

Türkiye – Gürcistan Serbest Ticaret Anlaşması

GÜRCİSTAN *tarafı*

- ✓ Sanayi ürünlerinde gümrük vergilerinin kaldırılması
- ✓ Tarım ürünlerinin %94,6'sında gümrük tarifelerinin kaldırılması

TÜRKİYE *tarafı*

- ✓ Sanayi ürünlerinde gümrük vergilerinin kaldırılması
- ✓ Tarım ürünlerinin %81'inde gümrük tarifelerinin kaldırılması

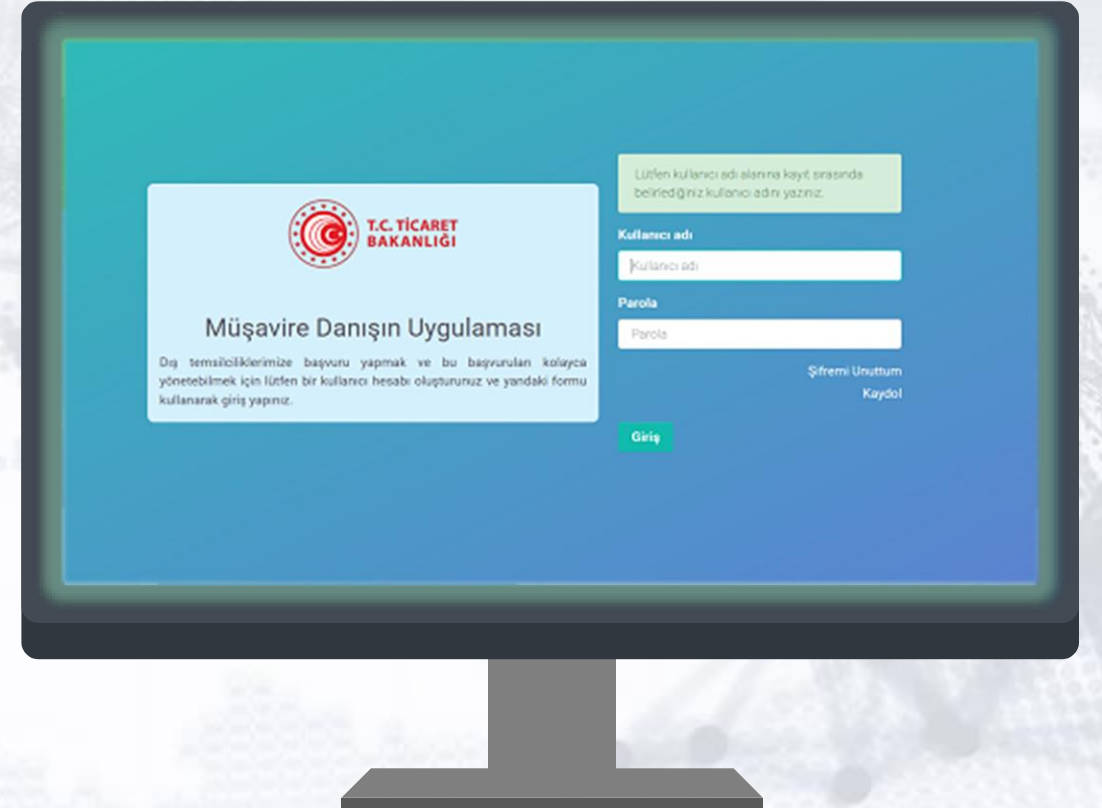

Firma ve Ürün Araştırması

Vergi numarası veya ticaret unvanı ile Gürcistan Ticaret Sicili (enreg.reestri.gov.ge) veya Companyinfo (companyinfo.ge/en) üzerinden firma bilgileri (ticari durum, iletişim bilgileri vb.) sorgulanabilmektedir.

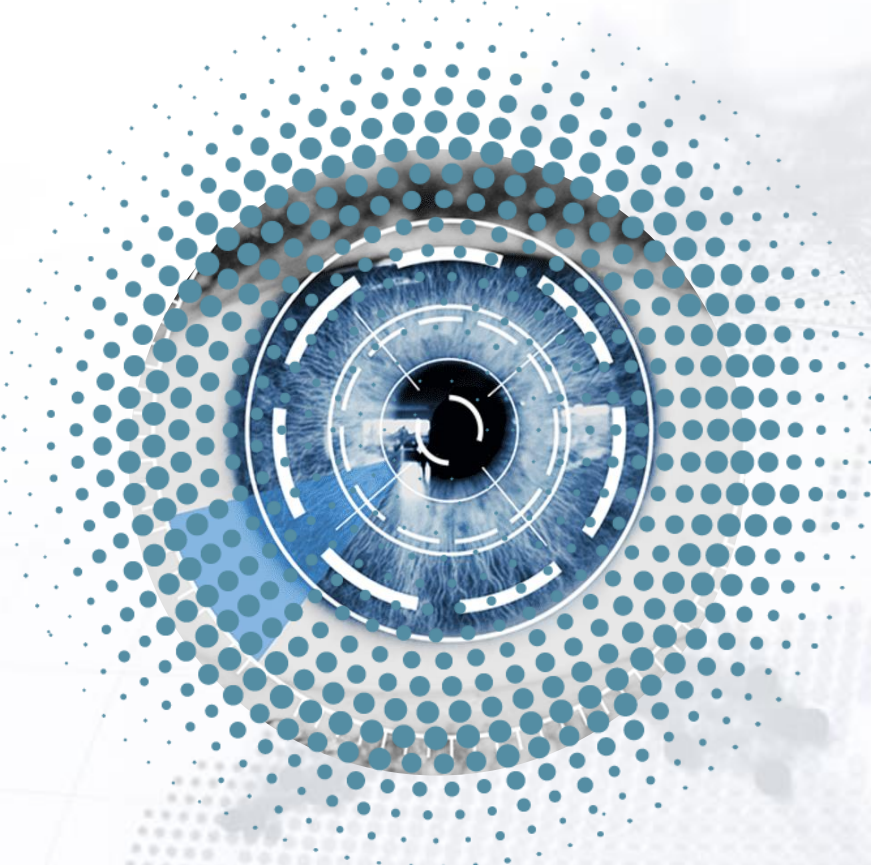
Sektöre ve ürüne göre ülkede faaliyet gösteren potansiyel firma ve işbirliği kuruluşları Business Information Agency (bia.ge/en) ve Georgian Yellow Pages (yell.ge) üzerinden sorgulanabilmektedir.

Ticareti gerçekleştirilmek istenen ürünün GTİP kodunun Müşavire Danışın üzerinden paylaşılması halinde, Gürcistan'da son yıllarda söz konusu ürünün ithalatını gerçekleştirmiş Gürcistan'da yerleşik ithalatçı firma listesi de tarafımızca Türk firmalarımıza sağlanmaktadır.

Ticari Faaliyetten Önce Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Ürün/sektör için geçerli standart, lisans ve ürün güvenliği kurallarının araştırılmalıdır.

İş bağlantısı kurulacak firma hakkında durum tespit incelemesi yapılmalıdır.

Gerekli teminatı/ödemeyi almadan mal teslimatı yapılmamalıdır.

Tüm iş anlaşmaları ve sözleşmeler yazılı ve resmi olarak gerçekleştirilmelidir.

SUNUM PLANI

GÜRCİSTAN PROFİLİ

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI

DEVLET YARDIMLARI

DIŞ TİCARET VERİLERİ

ÇOKLU PAZAR ANALİZİ

FAYDALI BAĞLANTILAR

Gürcistan'ın Yabancı Yatırım Destekleri

PRODUCE IN GEORGIA

*(Gürcistan Ekonomi
ve Sürdürülebilir
Kalkınma Bakanlığı
& Tarım Bakanlığı)*

ENTERPRISE GEORGIA

ENDÜSTRİYEL YATIRIMLAR:
Arazi tahsisi, finansman, danışmanlık

TARIMSAL YATIRIMLAR:
Tarımsal ekipman ve hibe desteği

EK BİLGİ İÇİN:

info@enterprise.gov.ge

Türkiye'nin İhracatta Devlet Yardımları

Türkiye'nin İhracatta Devlet Yardımları

kolaydestek.gov.tr

ticaret.gov.tr/destekler

dys.ticaret.gov.tr

SUNUM PLANI

GÜRCİSTAN PROFİLİ

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI

DEVLET YARDIMLARI

DIŞ TİCARET VERİLERİ

ÇOKLU PAZAR ANALİZİ

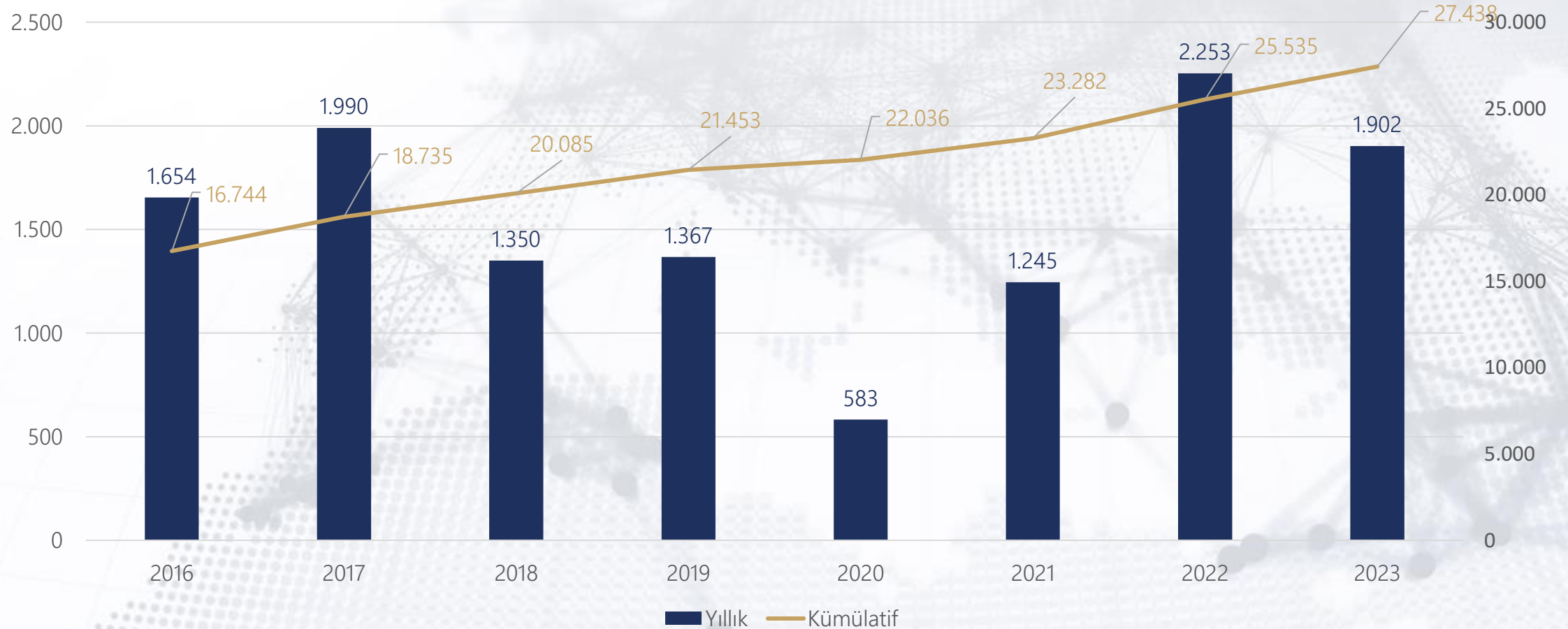

FAYDALI BAĞLANTILAR

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

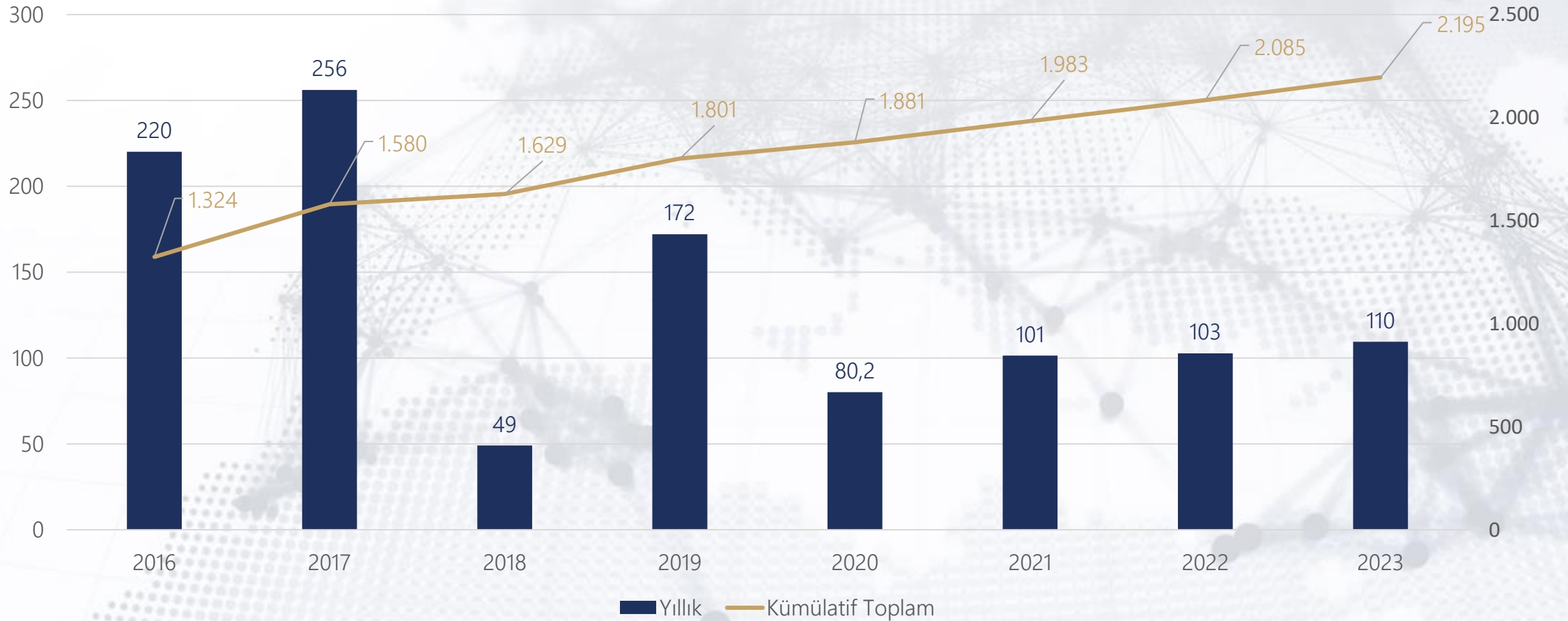
Dünya'dan Gürcistan'a DYY (Milyon USD)

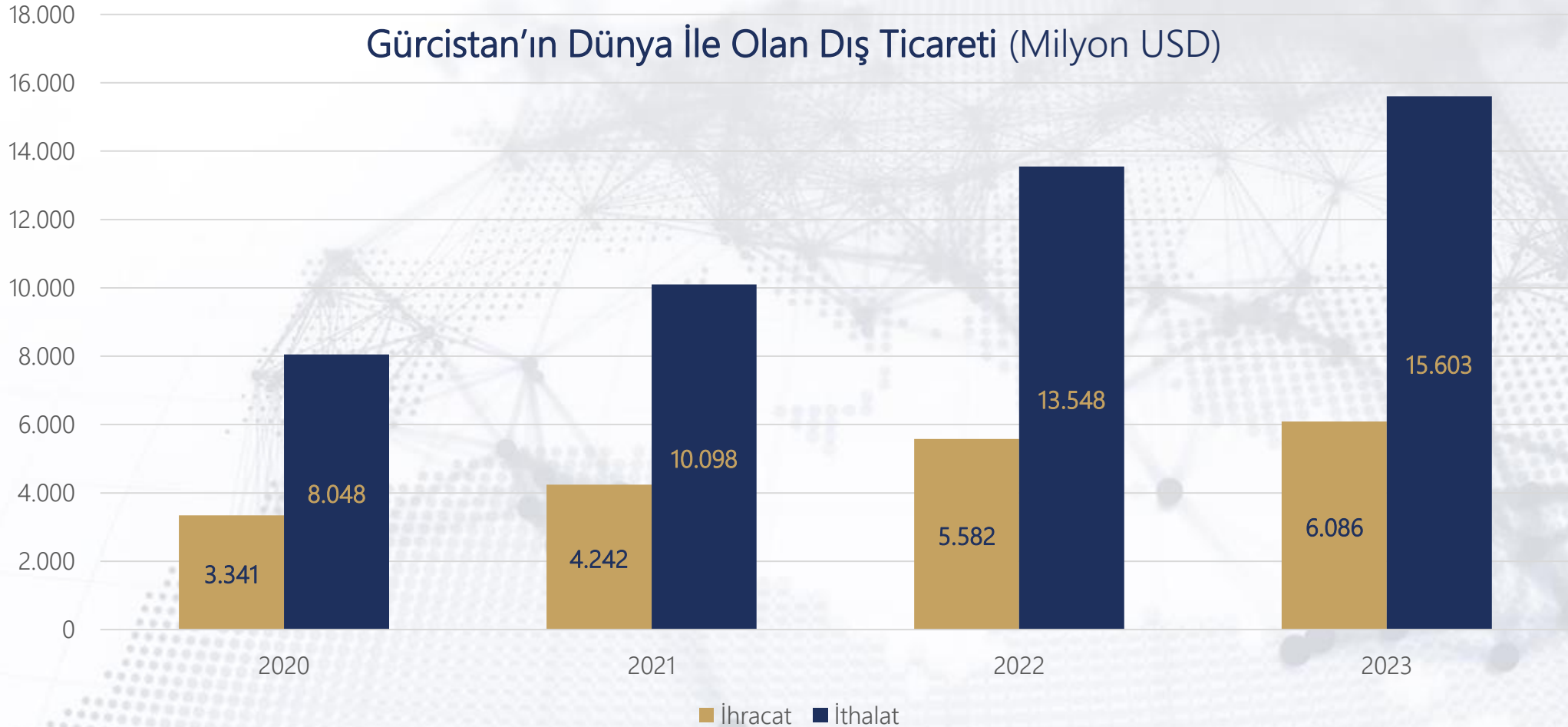
Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Türkiye'den Gürcistan'a DYY (Milyon USD)

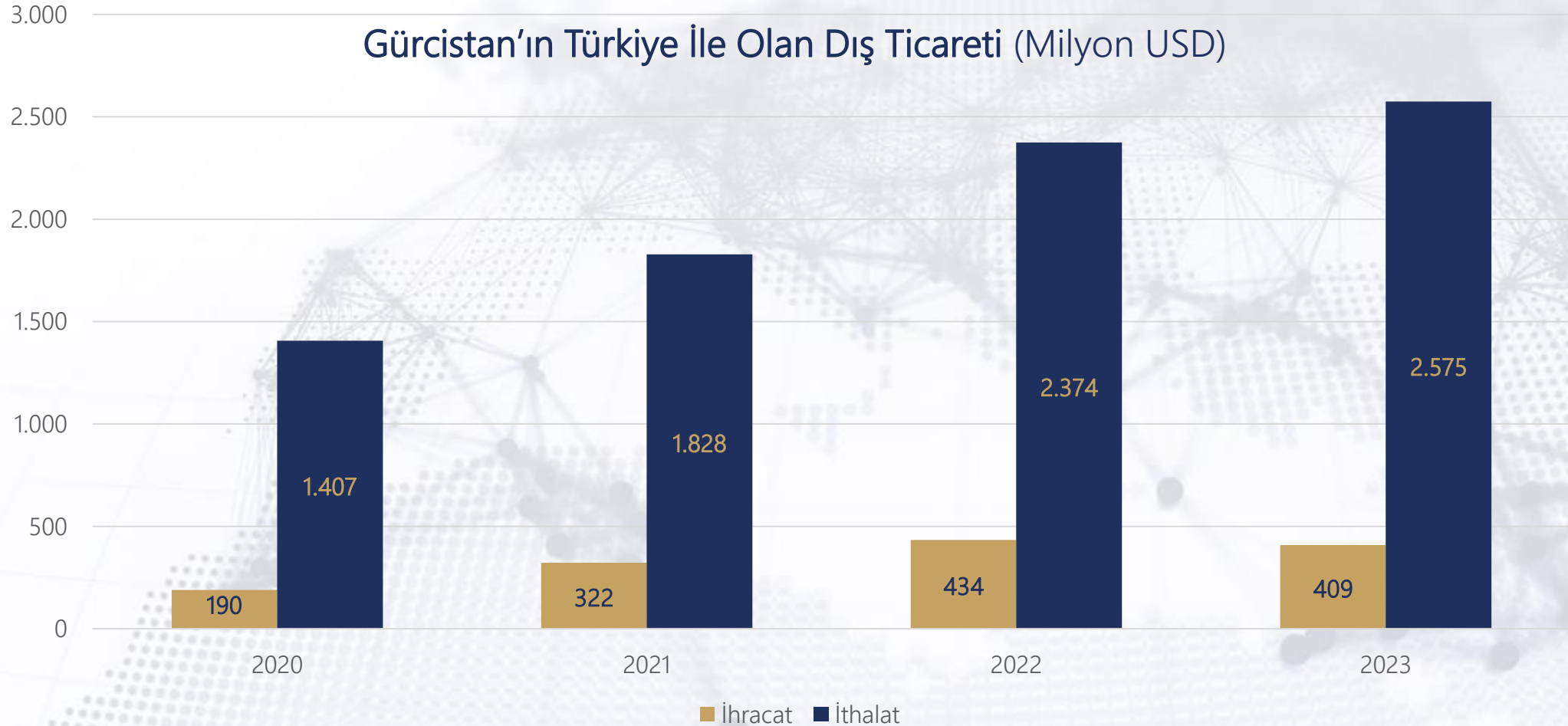

Gürcistan'ın Dış Ticaret Verileri

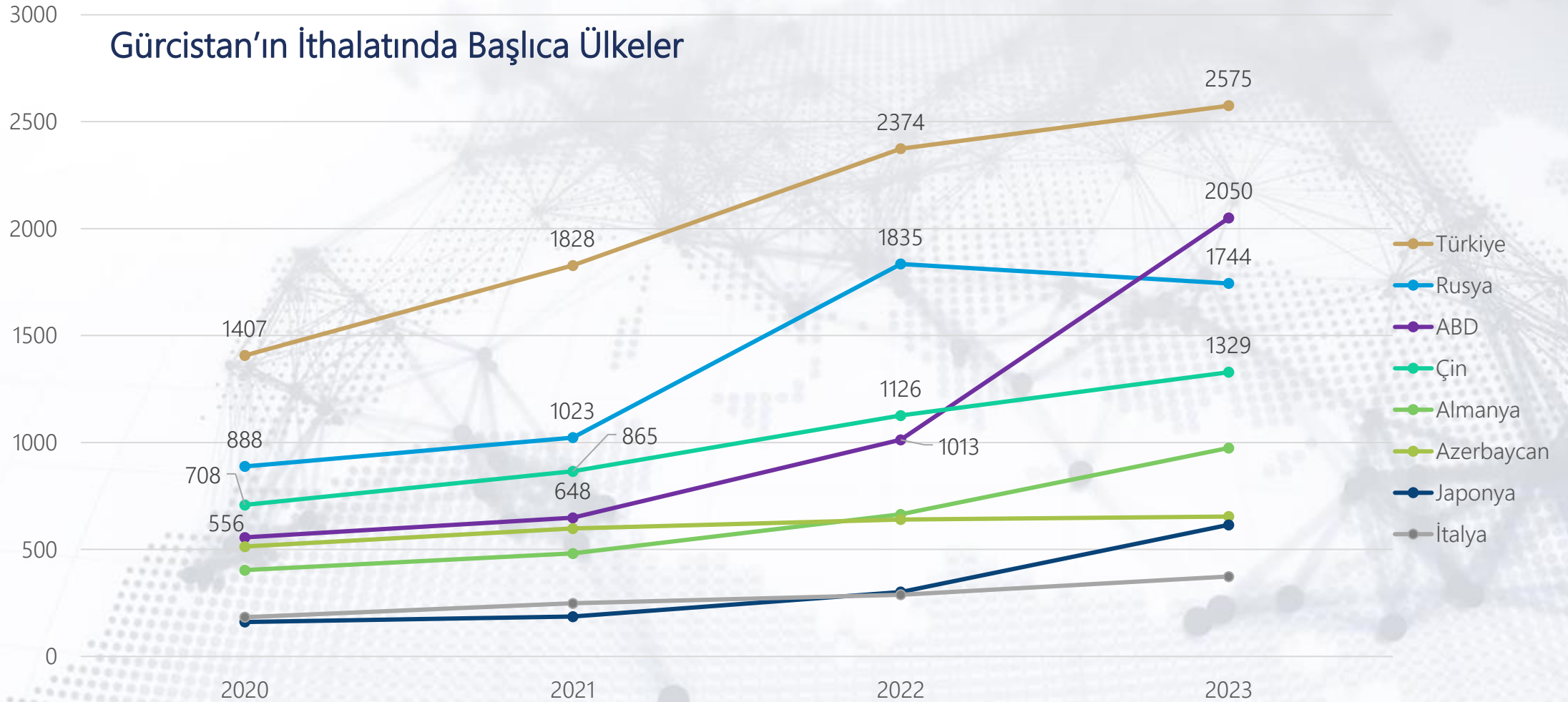

Gürcistan'ın Dış Ticaret Verileri

Gürcistan'ın Dış Ticaret Verileri

SUNUM PLANI

GÜRCİSTAN PROFİLİ

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI

DEVLET YARDIMLARI

DIŞ TİCARET VERİLERİ

ÇOKLU PAZAR ANALİZİ

FAYDALI BAĞLANTILAR

SWOT Analizi

- İş yapma kolaylığı ve düşük vergiler
- Coğrafi yakınlık nedeniyle düşük lojistik maliyetleri ve süreleri
- Güçlü Türk malı marka imajı
- Türkiye - Gürcistan arası Serbest Ticaret Anlaşması
- Orta Koridor ve Güney Kafkasya enerji/lojistik koridorlarında kritik rol.
- Gürcistan kanalıyla Azerbaycan ve yakın coğrafya ile ticaret imkanı

SWOT Analizi

- Aranan nitelikte işçi / personel temininde zorluklar
- Düşük kişi başı milli gelir, orta sınıfın yetersiz oluşu
- Düşük nüfus / düşük pazar hacmi
- Yetersiz altyapı
- Sürekli değişen mevzuat
- Firmalara verilen sözlerin tutulmaması
- Sıkı vergi denetimleri ve ağır müeyyideler
- Anlaşmazlıkların halli sürecinin uzun ve zahmetli oluşu
- Güney Osetya ve Abhazya sorunu
- AB tarafından Rusya vb ülkelere uygulanan yaptırımlardan Türk firmaların olumsuz etkilenmesi

SWOT Analizi

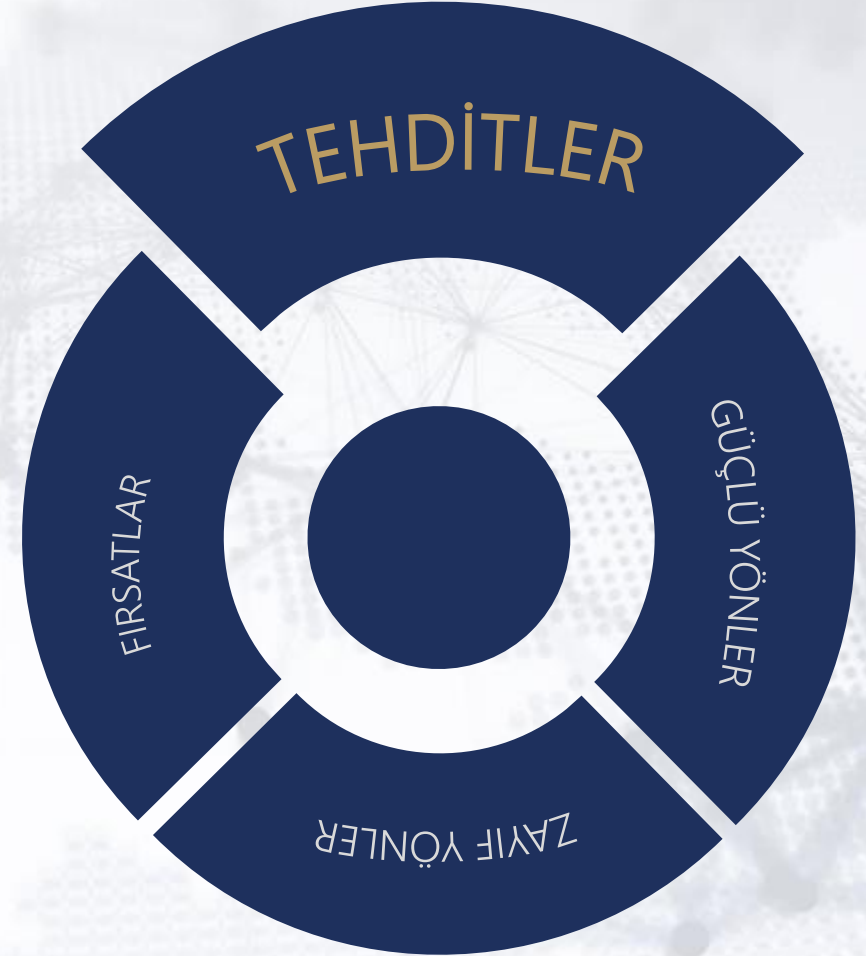
- Gelişmekte olan Gürcistan'daki çok sayıda ağırlıklı dış finansmanlı ihaleler; altyapı, inşaat, teknik müşavirlik ve renovasyon projeleri
- Gürcistan'ın Orta Koridor'daki rolü
- Gürcistan teknik mevzuatının AB ile uyumlaştırılma süreci
- Ukrayna savaşı nedeniyle Rusya ve Belarus üzerinden akan sıcak paranın alım gücü ve pazardaki talebi arttırması
- HES, rüzgar ve güneş enerjisi potansiyeli
- E-Ticaret ve dijital ekonomi, BT hizmetleri ve blok zincir
- Gürcistan'ın yükselen imajı ve artan turizm

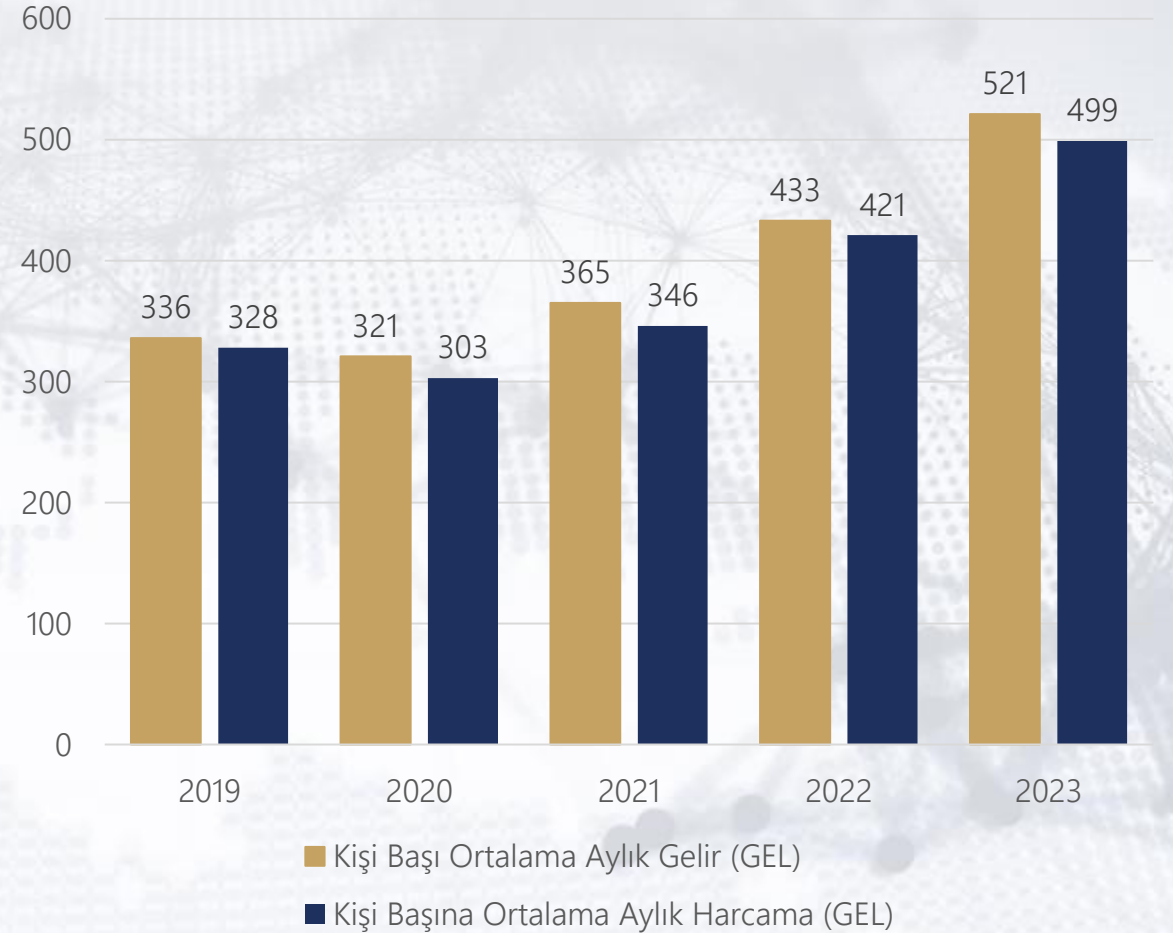
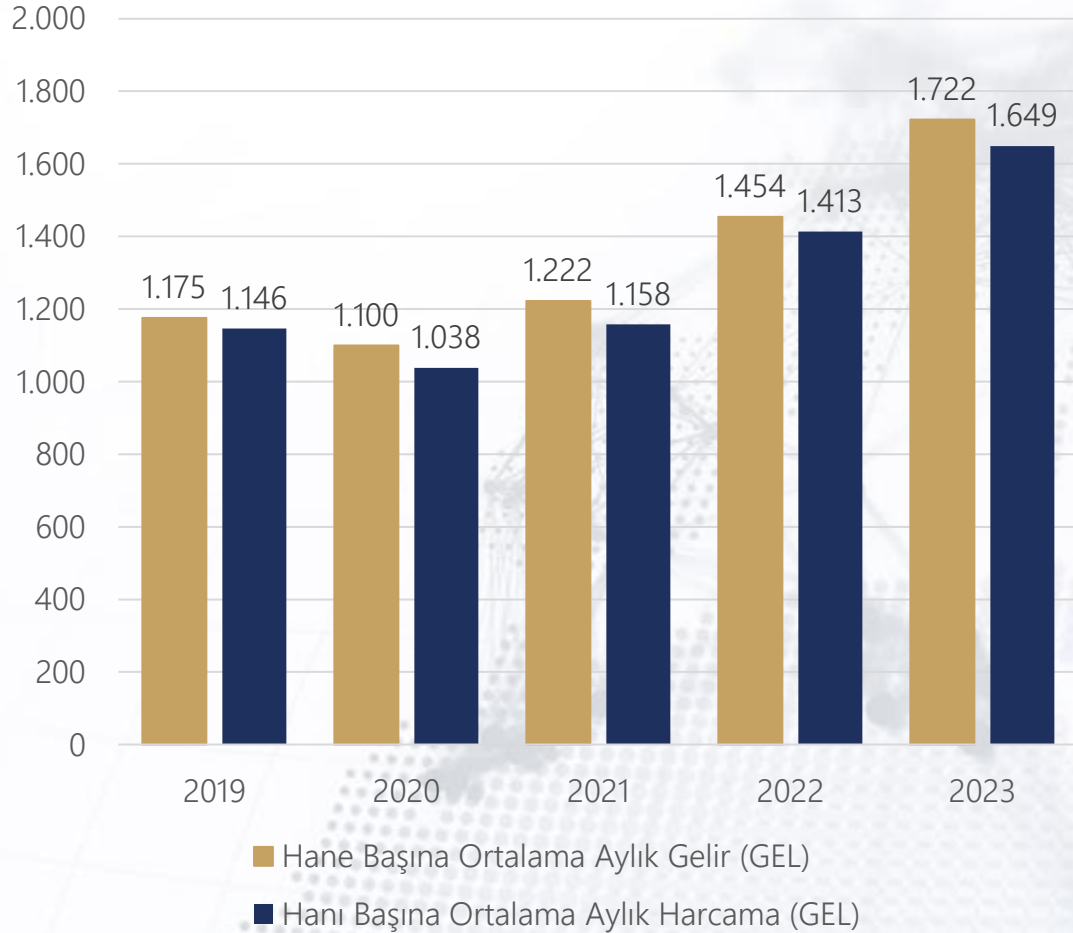
SWOT Analizi

- Değerlenen para birimi ve maliyetlerin yükselişi
- Ülkede ticari anlamda artan Rus etkisi, artan Rus nüfus ve siyasi riskler, Rusya ile yakınlaşılması durumunda AB tarafından ülkeye verilen finansal desteğin azaltılması
- İş gücünün Avrupa ülkelerine yönelmesi, beyin göçü
- Türk Bankalarının Gürcistan yatırımları için düşük kredi notu, Çinli inşaat firmaları ile rekabette mali zorluk
- Kaçak Türk vatandaşları ve çeşitli amatör Türk girişimler nedeniyle olumsuz yönde etkilenen Türkiye imajı
- Siyasi riskler, AB üyeliği ve Rusya sorunu
- Ukranya – Rusya savaşının bitmesi durumunda ülkeye Rusya, Belarus ve Ukrayna üzerinden giren sıcak paranın geri çekilmesi

Pazarın Yapısı: Tüketici Tercihleri

Önerilen Yatırım Modeli

PAZARLAMA

Tanıtım, markalaşma, müşteri kitlesi oluşturma, ofis/depo açma, pazar penetrasyonu stratejileri

Pazar Araştırması

ARAŞTIRMA

Arz, talep, ülke mevzuatı, alıcılar, rakipler, niş alanlar

İhracat Odaklı Büyüme

Yüksek Potansiyelli ve Düşük Riskli Yatırım Modeli

YERELLEŞME

Üretime başlama, mal & hizmet amaçlı birim kurma, rekabetçiliği arttırma, üçüncül ülkelere ihracat gerçekleştirme

Güçlü Olduğumuz Sektörler

Riskli Sektörler

Tekstil ve nitelikli
işgücüne bağlı diğer
üretim sektörleri
(düşük nüfus nedeniyle,
özellikle Batum'da)

Gayrimenkul sektörü
(arz fazlası, fiyat balonu
özellikle Tiflis ve
Batum'da)

Finans ve Sigorta
(Rusya & AB
ilişkilerinde siyasi
krizlerden
etkilenebilecek
durumda, dış kaynak
fonlarına bağlı)

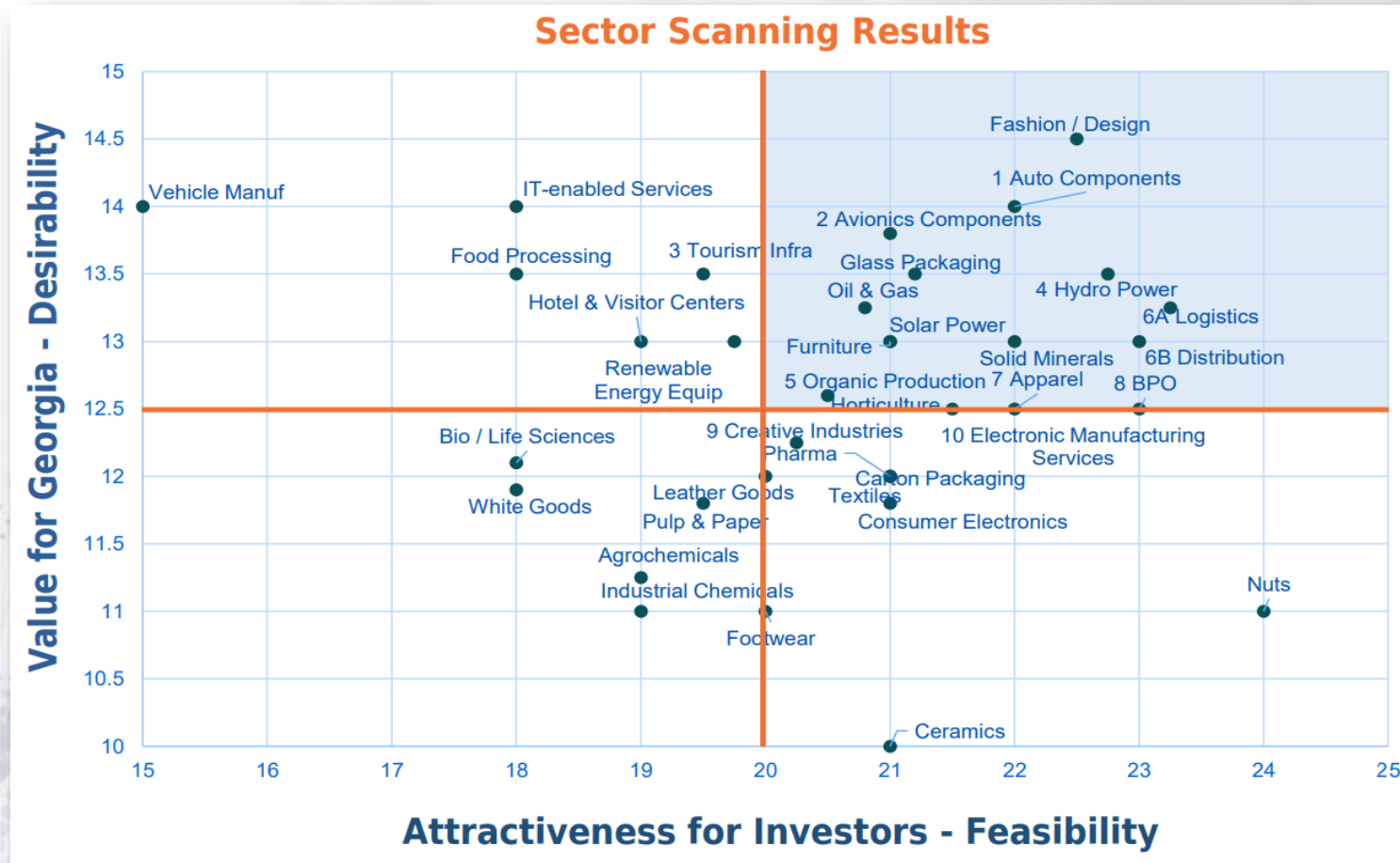

Yüksek Potansiyelli Sektörler

Dünya Bankası Önerileri

İhracat Önerilerimiz

Sanayi

KAPASİTE VE GELİŞMİŞLİK

Sovyetler Birliği'nden kalan az sayıda yenilenebilen tesisler dışında, geriye kalanlar eski teknolojiye dayalı ve atıl durumda

FAALİYET ALANLARI

Alkollü ve alkolsüz içecekler, manganez ve bakır madenciliği, çelik sanayi, nitratlı gübre imalatında oluşan kimya sanayi, çimento ve elektrik üretimi; tarımda üzüm, narenciye, fındık, patates, mısır

ÖNEMLİ ÜRETİCİLER

Borjomi İçecek, RMG Bakır, RMG Altın, Heidelberg Çimento, GeoSteel, Rustavi Azot, GIEC, Mtkvari Enerji, Anadolu Efes, Coca-Cola, GPC, Nova, Kakheti Şarapçılık, Georgian Beer, Sante Süt

Tarım ve Hayvancılık

ÜRETİM VE KAPASİTE

- ✓ Makine ve ekipman kullanımı az, üretim kapasitesi düşük, diğer yandan tarımsal altyapı ve teknoloji kullanımı artmakta
- ✓ Gürcistan'ın ihracatında şarap ve gazlı içecekler ön planda
- ✓ Bal, meyve, kırmızı ve beyaz et üretimi var ancak ihracat oranı düşük

İşgücü	200 Bin bireysel, 27 Bin işçi
Ortalama Ücret / Bireysel Gelir	1.061 GEL
Hayvan Sayısı (Büyük Baş, Küçük Baş, Kümes, Arı Kovanı)	850 Bin, 910 Bin, 9 Milyon, 200 Bin

Turizm

Ülkede hem kış hem de yaz turizmi imkanı bulunmaktadır.

- Karadeniz sahillerinde deniz, plaj, eğlence turizmi (*Batum, Ureki, Anaklia*)
- Kafkas dağlarında kış turizmi – kayak merkezleri (*Gudauri, Kazbegi ve güneyde Bakuriani*)
- Yılın her mevsimi eğlence ve casino turizmi (*Batum, Tiflis*)
- Kamp, kano, tırmanış ve bungalov gibi doğa turizmi

Kültür & Eğlence

Gürcistan şarabın icat edildiği topraklardır. Ülkede şarap ve peynir büyük öneme sahiptir.

Gürcü mutfağı hamurlu gıdalar yoğunluktadır. Ülkede pek çok Gürcü mutfak kültürünü sunan restoranlar bulunmakla birlikte, Türk, Avrupa ve Asya mutfaklarına yönelik işletmeler de yer almaktadır.

Ülkede tiyatro önemli bir kültürel aktivitedir. Ülkede 110 adet tiyatro sahnesi bulunmaktadır.

Gürcistan halk oyunları konusunda zengin içeriğe sahiptir.

Gürcistan 1500 yıllık kendi alfabesini kullanmakta olup, diğer yandan pek çok bölgede bu alfabenin yanında Latin alfabesi ile de işaret ve yazılar bulunmaktadır.

Sağlık

Devlet hastanesi bulunmamakta olup tüm hastaneler özelleştirilmiştir.

Sağlık Merkezi Sayısı: 18 Bin,
Yatak: 21 Bin, Doktor: 31 Bin

- Devlet tarafından vatandaşlara gelişmiş bir sağlık sigortası sunulmamaktadır.
- Sağlık Bakanlığı yalnızca bazı ilaçlar ile acil hastalıklara sağlık desteği vermektedir.
- Vatandaşlar aylık ücreti 10-100 USD arası değişen özel sağlık sigortalarından faydalanmaktadır.
- Düşük gelirli vatandaşlar, hastaneler yerine ülkede sayısı bolca bulunan ve ücreti 20-30 USD arası değişen muayene merkezlerine gitmeyi tercih etmektedir.
- Pek çok vatandaş ise daha kaliteli tedavi hizmeti alabilmek için yurtdışında tedavi görmeyi tercih etmektedir.
- Yurtdışı tedavisi kapsamı tercih edilen önde gelen ülkeler, Türkiye, ABD, AB ülkeleri ve Rusya'dır.
- En çok hasta talebi olan tedavi alanları: onkolojik hastalıklar, plastik/kozmetik cerrahi, diş, kardiyoloji, koroner cerrahi, ortopedi, üreme ve kısırlık tedavisi, cinsiyet değiştirme, organ/doku/hücre nakli ve göz hastalıklarıdır.

Eğitim

- Yüksek okur - yazarlık
- 9 yılı zorunlu 12 yıl öğretim süreci
- Eğitim dili Gürcüce olup, bazı alanlarda İngilizce
- Üniversitelere öğrenci alımı merkezi sınav sistemi ile yapılmakta olup başarıya göre Gürcü vatandaşlarına burs sağlanmaktadır.
- İlk ve orta öğretimde 600+ bin öğrenci, 60+ bin öğretmen (*55 bini kamu*)
- 160+ bin lisans, 4+ bin doktora öğrencisi
- Ucuz üniversite giderleri nedeniyle dünyanın pek çok ülkesinden Gürcistan'a öğrenim amacıyla yabancı ülke vatandaşları yerleşmektedir.

Bilişim

- GSM Şebekesi: Geocell /Silknet (1996), Magticom (1997), Beeline (2007)
- İnternet: Silkent, Magticom, Caucasus Online
- Optik fiber hat bulunmakta, aylık limitsiz internet ortalama 10 USD
- Şehirlerde %76, kırsalda %42, ülke genelinde %62 bilgisayar kullanımı; şehirlerde %91, kırsalda %75, ülke genelinde %84 internete erişim bulunmaktadır. İnternet aboneliği bulunan kişi sayısı 2.5 milyonun üzerindedir.
- Kamu kurumları tarafından Technopark ve Gürcistan İnovasyon ve Teknoloji Ajansı gibi bilişim organizasyonları ile çeşitli aralıklarda bilişim fuarları ve diğer etkinlikler gerçekleştirilmekte ve hibeler verilmektedir.
- Ülkenin bilişim sektörü kapasitesi 500 milyon GEL'lik bir sermayeye sahip olup her sana ortalama %25 oranında büyüme gerçekleşmektedir.
- Pazarın %46'sı UGT, %7'lik kısmı Orient Logics'e aittir.

Kamu İhaleleri

- İhaleler büyük oranda çevrimiçi gerçekleştirilmektedir.
- Bakanlıklar ihaleleri kendi internet sayfalarında yayınlamaktadır (*ihaleler kapalı usul ya da Devlet İhale Kurumu'nun sayfasında online gerçekleşmektedir*).
- Asya Kalkınma Bankası (ADB), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Avrupa Yatırım Bankası (EIB), Dünya Bankası (WB) gibi kurumlardan sağlanan özel krediler ve/veya hibelerle kamu alımları ve yol/altyapı gibi projeler gerçekleştirilmektedir (*ihaleler bu kurumların kendi sayfalarında yer almaktadır*).
- Yerel basın ve ekonomi haber siteleri üzerinden, ülkedeki önemli ticari gelişmeler ve projelerin takibi de mümkündür.
- Tiflis Ticaret Müşavirliği ve Batum Ticaret Ataşeliği büyük ölçekli ihaleleri sıklıkla Dış Talepler Bülteni üzerinden duyurmaktadır.

Kamu İhaleleri

www.Procurement.gov.ge

Gürcistan Belediye Kalkınma Fonu

mdf.org.ge/ - *tenders başlığı altında*

Gürcistan Altyapı Bakanlığı

build.gov.ge/projects

Gürcistan Kalkınma Fonu

www.fund.ge/

T.C. Ticaret Bakanlığı Dış Talepler Bülteni

distalep.ticaret.gov.tr/

Ürün Standartları ve Teknik Engeller

ÜRÜN GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI

Ürün standartları olarak AB, GOST, ISO kullanılmakta olup, uygulama SAKSTANDART (sst.geostm.gov.ge) tarafından kontrol edilir. Ayrıca ürünün çeşidine göre ithalatta ve iç piyasada, Çevre ve Tarım Bakanlığı - Ulusal Gıda Ajansı (nfa.gov.ge/en) ve Ekonomi Bakanlığı - İnşaat Malzemeleri Teknik Denetim Ajansı (tasca.gov.ge) gibi kurumlar da denetim yapmaktadır.

TEST VE BELGELENDİRME

İthalatta ürün testi ve belgelendirmesi, ilgili bakanlıkların gümrüklerde bulunan yetkilileri tarafından yapılmaktadır.

AMBALAJ VE ETİKETLEME

2019 tarihli düzenleme kapsamında plastik poşetler yasaklanmış ve <15mm bio dönüştürülebilir ambalaj kullanımı başlatılmıştır. Eylül 2022 tarihli düzenleme kapsamında ise ambalajlar üzerinde üretici, ürün içeriği, kalınlık gibi bilgilerin yer alması ve ithal edilen ürünün üzerinde Gürcüce ürün bilgisi veya etiketinin olması zorunlu kılınmıştır. Düzenleme taşımacılık amaçlı kolileme ve paketlemeyi değil, kullanıcıya yönelik ambalajları kapsamaktadır.

<https://matsne.gov.ge/ka/document/view/5515183?publication=0>

Marka, Patent, Lisanslama

İzinler ve lisanslar, belgenin ait olduğu konuya göre değişik kurumlar tarafından verilmektedir. Kurumlardan edinilen belge ve izinlerin takibi, **Adalet Sarayları (Public Service Hall)** tarafından yapılmaktadır. Bu kurum üzerinden ayrıca tapu kadastro işlemleri, kişi – kurum sicil kayıtları sorgulama ve ticari ve kişisel çevrimiçi başvurular ve bilgi – belge temini sağlanmaktadır. (napr.gov.ge), (psh.gov.ge)

Marka ve patent tescili için **Gürcistan Patent Kurumuna** başvurulması gerekmektedir. (sakpatenti.gov.ge/en)

SUNUM PLANI

GÜRCİSTAN PROFİLİ

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI

DEVLET YARDIMLARI

DIŞ TİCARET VERİLERİ

ÇOKLU PAZAR ANALİZİ

FAYDALI BAĞLANTILAR

TİCARET BAKANLIĞI GÜRCİSTAN ÜLKE SAYFASI

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/orta-asya/gurcistan>

TİCARET BAKANLIĞI MÜŞAVİRLER BLOG SAYFASI

<https://dtybs.ticaret.gov.tr/blog/?ulke=70>

MÜŞAVİRE DANIŞIN UYGULAMASI

<https://www.musaviredanisin.ticaret.gov.tr>

TİCARETTE TEKNİK ENGELLER SİTESİ

<https://teknikengel.ticaret.gov.tr/>

TİCARET BAKANLIĞI DIŞ TALEPLER SİSTEMİ

<https://distalep.ticaret.gov.tr/>

TİCARET BAKANLIĞI KOLAY İHRACAT PLATFORMU

<https://www.kolayihracat.gov.tr/>

TİCARET BAKANLIĞI KOLAY DESTEK PLATFORMU

<https://kolaydestek.gov.tr/>

TİCARET BAKANLIĞI DESTEK YÖNETİM SİSTEMİ

<https://ticaret.gov.tr/destekler/destek-yonetim-sistemi-dys>

TİCARET BAKANLIĞI DEVLET DESTEKLERİ SAYFASI

<https://ticaret.gov.tr/destekler>

DEİK, TÜRKİYE – GÜRCİSTAN İŞ KONSEYİ

<https://www.deik.org.tr/ulke-bazli-is-konseyleri>

GÜRCİSTAN TİCARET SİCİLİ

<https://enreg.reestri.gov.ge>

BUSINESS INFORMATION AGENCY

<https://bia.ge/en/>

GEORGIAN YELLOW PAGES

<https://yell.ge>

GÜRCİSTAN GELİRLER İDARESİ – REVENUE SERVICE

<https://rs.ge>

GÜRCİSTAN PATENT KURUMU

<https://sakpatenti.gov.ge/en>

AKREDİTE TERCÜMANLIK & DANIŞMANLIK

<https://konsolosluk.gov.tr>

GÜRCİSTAN BAROSU

<https://gba.ge/en>

GÜRCİSTAN ADALET SARAYI – PUBLIC REGISTRY

<https://napr.gov.ge>

GÜRCİSTAN ADALET SARAYI – PUBLIC SERVICE

<https://psh.gov.ge>

INSURANCE STATE SUPERVISION SERVICE

<https://insurance.gov.ge>

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER

Batum Ticaret Ataşeliği

Canberk GÜZEL – Ticaret Ataşesi
batum@ticaret.gov.tr